

Raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling

Portefeuillehouder: Peter de Vrij

Van team: Directie

Adviseur: Henny Kaag

E-mail: h.kaag@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2024-000787**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel tot het instellen van een reserve 'Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt'

Publiekssamenvatting:

In een aantal woonbuurten, waaronder de Visbuurt en Tuindorp-Oost, zien we sociale en/of fysieke vraagstukken die de leefbaarheid onder druk zetten. Het is een brede wens om een fonds in te stellen voor de aanpak van deze buurten. In de begroting zijn de middelen hiervoor gereserveerd. Met dit voorstel wordt een reserve ingericht dat als fonds kan dienen voor de realisatie van initiatieven die direct bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken in de woonbuurten.

Geadviseerd besluit

1. een reserve *Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt* in te stellen en daarin de beschikbaar gestelde middelen voor kwetsbare buurten (1,1 mln) te storten voor een periode van vier jaar;
2. de doelstelling van de reserve vast te stellen op: realisatie van initiatieven die direct bijdragen aan het oplossen van een maatschappelijk vraagstuk in de woonbuurten rond het stadshart en Nieuw Den Helder.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De gemeenteraad heeft 17 april 2023 de startnotitie Kwetsbare buurten vastgesteld. In het voorliggende voorstel is rekening gehouden met wat is besproken op dit onderwerp in de raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling van 4 april 2023. In deze raadscommissie was een brede wens om niet te kiezen voor een brede programmatische aanpak, maar voor een aantal concrete maatregelen gekoppeld aan door met bewoners afgesproken resultaten.

In het Presidium van 17 april 2023 is de afspraak gemaakt dat startnotities verkennend en procedureel van aard zijn. Een inhoudelijke keuze is daarom niet via de startnotitie gemaakt.

Dit raadsvoorstel beoogt de inrichting van een reserve *Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt* en geeft aan op welke wijze een keuze zal worden gemaakt in de besteding van de middelen.

Doelen en resultaten

De middelen worden ingezet om concrete doelen/resultaten te bereiken die samen met bewoners van een kwetsbare buurt worden gedefinieerd. Dit vraagt gesprekken in de buurten rond het centrum en in Nieuw Den Helder over de problematiek en mogelijke maatwerkoplossingen. Maatregelen voor de gehele gemeente vallen buiten de scope van het fonds.

In de startnotitie zijn Visbuurt, Tuindorp Oost en (niet nader gespecificeerde) delen van Nieuw Den Helder als prioritaire buurten aangeduid. Niet alle straten in deze buurten zijn als kwetsbaar aan te merken, terwijl er ook straten in wijk Binnen de Linie zijn waar er vraagstukken ten aanzien van de leefbaarheid zijn. We willen het gebied daarom verbreden tot alle woonbuurten rond het Stadshart en Nieuw Den Helder.

De verbetering van de leefbaarheid is het doel. Met welke resultaten die verbetering kan worden bereikt, verschilt per buurt en soms zelfs per straat. Het vraagt gesprek met de bewoners om concrete haalbare resultaten te benoemen met daaraan gekoppelde maatregelen.

Kaders en omstandigheden

De opdracht is om een fonds te vormen van waaruit specifieke maatregelen kunnen worden betaald gericht op concrete verbeteringen in de leefbaarheid van buurten. In de systematiek van de financiële verordening betekent dit dat een reserve wordt gevormd "van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt", waarmee maatregelen kunnen worden gefinancierd die het woon- en leefklimaat in een buurt duurzaam verbeteren.

Er vindt al veel inzet in de buurten plaats. Zo is er aandacht voor het onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte. Er zijn regels rond zelfbewoning en opkoopbescherming.

In de raadscommissie is uitgesproken dat de inzet van het fonds niet moet worden gekoppeld aan een programma met ambities per buurt, maar aan een of meer concrete maatregelen die in de buurten door overleg met de bewoners worden opgehaald.

De inzet van het fonds moet gericht zijn op incidentele maatregelen met een duurzaam effect. Extra borstelbeurten in de openbare ruimte behoren daar bijvoorbeeld niet toe, wel de herinrichting van een straat die verder gaat dan de onderhoudsopgave die er al is.

Argumenten en alternatieven

Een aantal prioriteiten die de leefbaarheid bevorderen, is bekend en wordt aan gewerkt. Zo zetten we in op goed functionerende wijksteunpunten, waar maatschappelijke organisaties samenwerken in het hart van de wijken.

We ontwikkelen het Ketenhuis verder door en bereiken daarmee meer samenwerking en maatwerk op casuïstiek op het snijvlak zorg en veiligheid.

Voor de inrichting van de openbare ruimte zijn richtlijnen, waarbij maatwerk in communicatie, participatie en inrichting nodig is.

De gemeente heeft regelgeving die opkoopbescherming biedt. Er is het parapluplan Kamerverhuur, woningsplitsing en Bed&Breakfast en de nieuwe Wet goed verhuurderschap. Al deze regels beogen de leefbaarheid in de buurt te vergroten door overlast te verminderen. Toelichting op de stand van zaken is gegeven tijdens de beeldvormende avond 20 november 2023.

Bij de bespreking van de startnotitie in de raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling op 4 april 2023 is het belang van deze maatregelen bevestigd, maar ook dat de inzet van het fonds niet hierop

moet zijn gericht. Het fonds moet beschikbaar zijn voor activiteiten op de plekken waar dat het hardst nodig is en er moet afstemming plaatsvinden met de inwoners.

We nemen daarvoor de tijd. Maatregelen forceren om tot besteding van middelen te komen is niet wenselijk. De gesprekken met bewoners(groepen) in de Visbuurt zijn hierin een goed voorbeeld. De behoefte aan een zorgvuldig gesprek is ook door de bewoners zelf benadrukt.

Wij stellen daarom voor om het fonds in te richten als een reserve *Van kwetsbare buurten naar kansrijke buurten*. In 2023 zijn geen middelen ingezet voor de ontwikkeling van een programma, omdat met eigen menskracht voldoende inzet mogelijk was voor gesprekken in de buurten. Extra inzet zou niet geleid hebben tot het benoemen van meer concrete resultaten. Gesprekken forceren kan er toe leiden dat de gemeente maatregelen gaat treffen die de bewoners niet herkennen als effectief voor hun buurt of straat. De inzet van de middelen moet ook gericht zijn op de versterking van de sociale cohesie.

De gebiedsregisseurs zijn met de bewoners in gesprek over de vraagstukken en daarbij behorende maatregelen, te beginnen met de Visbuurt en Tuindorp Oost.

De bestedingsrichting van het fonds wordt niet vooraf strak begrensd. Uitgangspunt is dat de maatregelen betrekking moeten hebben op de leefbaarheid en aansluiten bij en aanvullend zijn op wat er al loopt in de buurten. Het effect moet gericht zijn op verbetering van de score op het gebied van sociale veiligheid, de fysieke omgeving of de energielabels van de woningen.

Over de inzet van de middelen in de reserve *van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt* vindt de inhoudelijke rapportage plaats in de eerste tussenrapportage van het ieder jaar.

Bestuurlijke vernieuwing

De participatie van de inwoners staat centraal. De inzet van het fonds is alleen bedoeld voor initiatieven waarvoor aantoonbaar draagvlak is bij de omwonenden.

De instelling van een reserve is geen onderwerp van een raadplegend of raadgevend referendum op grond van artikel 2 lid e van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012.

Duurzaamheid

In de oudere woonbuurten ligt een duurzaamheidsopgave. Voor de verduurzaming van woningen zijn aparte regelingen. Het fonds kan mogelijk wel de drempel verlagen om te gaan verduurzamen.

Financiële consequenties

Dit besluit is erop gericht de middelen die in 2023 en 2024 zijn gereserveerd voor het fonds kwetsbare buurten, totaal € 1,1 mln, op te nemen in een reserve *Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt* voor de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken in de woonbuurten rond het stadshart en in Nieuw Den Helder in de periode 2024 tot en met 2027.

In de eerste tussenrapportage wordt jaarlijks gerapporteerd over de voortgang van projecten en dus over dit project. Het fonds wordt in 2026 geëvalueerd.

Uitvoering en planning

Dit besluit wordt financieel vertaald in de begroting 2024-2027.

Communicatie

Het besluit tot het instellen van een reserve vergt geen specifieke communicatiestrategie. De communicatie over het achterliggende doel, inzet op kwetsbare buurten, vindt al plaats.

Den Helder, 9 januari 2024

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
M.J. (Marc) Pothast

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2024-000787
Onderwerp	Voorstel tot het instellen van een reserve 'Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt'

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 9 januari 2024,

besluit:

1. een reserve *Van kwetsbare buurt naar kansrijke buurt* in te stellen en daarin de beschikbaar gestelde middelen voor kwetsbare buurten (1,1 mln) te storten voor een periode van vier jaar;
2. de doelstelling van de reserve vast te stellen op: realisatie van initiatieven die direct bijdragen aan het oplossen van een maatschappelijk vraagstuk in de woonbuurten rond het stadshart en Nieuw Den Helder.

Aldus besloten in de raadsvergadering van